

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112228101
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7112228101.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov JUDr. Ota Jurča a JUDr. Anny Slovinskej v právnej veci žalobcu W. K., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v N., N. č. XX, zastúpeného JUDr. Evou Geleneky Hencovskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Bajzova č. 2, proti žalovanému: Tepláreň Košice, a. s. so sídlom v Košiciach, Teplárenská č. 3, IČO: 36 211 541, právne zastúpenému: IURISTICO s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štefánikova č. 26, IČO: 36 588 041, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, náhradu mzdy a o zaplatenie 700 €, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 27.8.2014 č.k. 16C/2/2012-233 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku.

Z r u š u j e výrok rozsudku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu o určenie, že skončenie pracovného pomeru žalobcu výpoveďou žalovaného zo dňa 21.1.2009 je neplatné a pracovný pomer trvá naďalej a o náhradu mzdy. Žalovanému priznal náhradu trov konania v sume 4.015,63 eura, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy právneho zástupcovi žalovaného do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh žalobcu o zaplatenie 700 € vylúčil na samostatné konanie.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa pôvodným návrhom domáhal voči žalovanému ochrany osobnosti a zaplatenia nemajetkovej ujmy 100.000,- eur, neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou, náhrady mzdy a zaplatenia majetkovej ujmy vo výške 700 eur. Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 5.10.2011 č.k. 16C/196/2009-85 konanie v časti o ochranu osobnosti a o zaplatenie nemajetkovej ujmy 100.000 eur zastavil, vyslovil, že vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v časti zastavenia konania žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a vylúčil konanie o neplatnosť výpovede, náhradu mzdy a o zaplatenie majetkovej ujmy 700 eur na samostatné konanie.

Žalobca odôvodnil svoj návrh o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou zo strany žalovaného a o zaplatenia majetkovej ujmy 700 € tým, že žalovaný v snahe zdiskreditovať jeho osobu ho sledoval a nahrával kamerovým systémom na pracovisku a následne ho obvinil, že spal, pričom ako dôkaz bolo uvedené, že kamerový systém neevidoval pohyb, za čo bolo žalobcovi udelené kárne opatrenie 6 mesiacov bez prémie. S týmto postupom žalobca nesúhlasil, keď na pracovisku mu bol predložený list, že všetci pracovníci boli poučení o kamerovom systéme, čo však nikto z pracovníkov nepodpísal. Dňa 23.1.2009 dostal výpoveď z pracovného pomeru z organizačných dôvodov k 30.4.2009 a vzhľadom k tomu, že žalovaná nepostihla finančná kríza, nebol dôvod na výpoveď a žalobca túto výpoveď nepodpísal a ani na pracovisku neprevzal. Tvrdil, že asi 3 mesiace pred uvedeným stavom

bol výhražným spôsobom upozornený od svojej vedúcej, aby nič nevybavoval a neinformoval, lebo zle dopadne. Tvrdil tiež, že jeho pracovné miesto doposiaľ nebolo zrušené a práve naopak mesiac, pred skončením pracovného pomeru bol na jeho pracovné miesto presunutý mladší pracovník bez príslušného vzdelania, poukázal tiež na to, že doposiaľ nemá k dispozícii výpoveď v písomnej forme. Je evidovaný na Úrade práce Košice III a vo veku 53 rokov s profesiou chemika si len ťažko nájde zamestnanie.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s tým, že výpoveď bola žalobcovi daná pre nadbytočnosť v dôsledku organizačnej zmeny u zmeny u žalovaného, o ktorej sa rozhodlo v rámci zaužívaného viacstupňového konania v rámci spoločnosti a toto rozhodnutie prijalo predstavenstvo žalovaného. V rámci organizačnej zmeny boli zrušené 2 pracovné miesta úpravár vody - chemik a 5 pracovných miest úpravár vody - chemik bolo presunutých v rámci organizačnej štruktúry, pričom na základe práva výberu zamestnávateľa bola daná výpoveď práve žalobcovi. Žalovaný nemal k dispozícii a ani doposiaľ nevie ponúknuť žalobcovi pre neho iné vhodné pracovné miesto. Navyše žalobca trval na svojom pôvodnom pracovnom zaradení na pozíciu úpravára vody - chemika. Žalovaný nevytvoril iné pracovné miesto s podobnou náplňou a na oddelení chemická prevádzka 2013 dodnes pracujú iba zamestnanci, ktorí nastúpili do zamestnania pred rokom 1997. V súvislosti s doručovaním výpovede žalovaný potvrdil, že žalobca odmietol prevziať výpoveď na pracovisku a odmietnutie prevzatia výpovede potvrdili 3 zamestnanci žalovaného. Keďže k odmietnutiu došlo dňa 23.1.2009 o 10.09 hod. v zmysle § 38 ods. 4 Zákonníka práce nastali účinky doručenia výpovede práve k 23.1.2009.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že žalobca pracoval u žalovaného na základe pracovnej zmluvy od roku 1982, pričom pracovný pomer bol uzavretý na dobu neurčitú. V čase pred výpoveďou z pracovného pomeru žalobca vykonával druh práce úpravár vody - chemik. Žalobca v konaní tvrdil, že v rokoch 2006-2009 bol poslancom Miestneho zastupiteľstva Mestskej časti - Furča v Košiciach a následne kandidoval za poslanca mestského zastupiteľstva, pričom niekedy v roku 2008 ústne informoval poslankyňu Národnej rady SR pani W. M. o tom, že s hospodárením žalovaného nie je všetko v poriadku a požiadal ju, aby zariadila finančnú kontrolu u žalovaného. Po tomto oznámení začal mať v zamestnaní problémy s tým, že bol obvinený, že na pracovisku spal a následne došlo k jeho prepusteniu z pracovného pomeru.

Súd mal z Organizačnej zmeny žalovaného preukázané, že táto organizačná zmena bola vypracovaná dňa 12.9.2009 a určená na predloženie na porade predsedu predstavenstva žalovaného, kde v bode III časť OČ v prílohe B „Schéma povolani“ sú uvedené pracovné miesta, ktoré mali byť zrušené a medzi nimi aj tri pracovné miesta s názvom úpravár vody - chemik II a 4 pracovné miesta úpravár vody - chemik I. Zároveň je uvedené, že s účinnosťou od 1.2.2009 sa vytvára 5 pracovných miest s názvom úpravár vody - chemik. Zo zápisnice č.1/2009 zo zasadnutia predstavenstva žalovaného zo dňa 19.1.2009 bolo preukázané, že predstavenstvo odhlasovalo prijalo uznesenie, ktorým schválilo zmeny organizačnej štruktúry v zmysle predloženého materiálu s účinnosťou od 1.2.2009 po prerokovaní so ZO SOZE. Zo zápisnice č.2/2009 zo zasadnutia VZO SOZE pri TEKŎ zo dňa 21.1.2009 odborová organizácia pod č. 4/2009 schválila organizačnú zmenu platnú od 1.2.2009, pričom z bodu 2.1 je zrejmé, že R. N. informovala VZO o novej organizačnej zmene platnej od 1.2.2009, v rámci ktorej bude zrušených 16 pracovných miest, z toho 4 pracovníci so zníženou pracovnou schopnosťou, plus 4 tabuľkové neobsadené miesta. Z dokumentu Skončenie pracovného pomeru výpoveďou - organizačná zmena zo dňa 21.1.2009 mal súd prvého stupňa preukázané, že táto organizačná zmena a skončenie pracovného pomeru výpoveďou bolo prerokované dňa 21.1.2009 v odborovej organizácii žalovaného (zápis č. 2/2009). Zároveň z popisu pracovnej funkcie účinného od 1.1.2008 súd zistil, že zamestnanec žalovaného V. B. Z. s účinnosťou od 1.1.2008 zaradený do pracovnej funkcie úpravár vody - chemik II č. funkcie 1200. Z popisu pracovnej činnosti zamestnanca žalovaného V. B., účinného od 1.2.2009 bolo zistené, že V. B. bol zaradený od tohto dňa na pracovné miesto s názvom úpravár vody - chemik na chemickej prevádzke odporcu (3 zmena).

Zo Skončenia pracovného pomeru výpoveďou - organizačná zmena zo dňa 21.1.2009 súd mal preukázané, že žalovaný dal žalobcovi výpoveď z dôvodu, že sa stal nadbytočným vzhľadom na rozhodnutie žalovaného o organizačnej zmene, pričom vo výpovedi bola uvedená trojmesačná výpovedná lehota.

Súd prvého stupňa u Organizačnej schémy TEKO, a.s., príloha B účinnej od 1.1.2009 mal preukázané, že na chemickej prevádzke žalovaného boli 3 pracovné miesta s názvom úpravár vody - chemik II (denní zamestnanci) a boli 4 pracovné miesta s názvom úpravár vody - chemik I, pričom všetky tieto pracovné miesta boli zaradené na chemickej prevádzke do 1., 2., 3., a 5. zmeny. Z uvedenej organizačnej zmeny je zrejmá aj tá skutočnosť, že na chemickej prevádzke bolo 5 pracovných miest s názvom úpravár vody - hlavný chemik, ktoré boli zaradené na chemickej prevádzke do 1., 2., 3., 4., a 5. zmeny.

Z Organizačnej schémy žalovaného účinnej od 1.6.2009 je podľa súdu prvého stupňa zrejmé, že na chemickej prevádzke bolo 5 pracovných miest s názvom úpravár vody - chemik a boli zaradené na chemickej prevádzke do 1., 2., 3. a 5. zmeny.

Skutočnosť, že žalobca odmietol doručovanú výpoveď na pracovisku, mal súd preukázané aj z predloženého listu žalobcu bez uvedenia dátumu, ktorý bol adresovaný generálnej prokuratúre v Bratislave, kde žalobca uviedol, že organizácia mu dala výpoveď z organizačných dôvodov, ktorú odmietol podpísať, ako aj prevziať. Podľa vyjadrenia žalobcu uvedený list napísal niekedy v roku 2010 a vlastnoručne ho aj podpísal.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 38 ods. 1, ods. 4, § 61 ods. 1, 2, 3, § 62 ods. 1, 2 písm. a/, b/, § 63 ods. 2 písm. a/, § 74, § 77 Zákonníka práce. Ustálil, že predmetom konania je určenie, že skončenie pracovného pomeru žalobcu výpoveďou žalovaného zo dňa 21.1.2009 je neplatné, že pracovný pomer ďalej trvá a zároveň si v tomto konaní uplatnil žalobca aj náhradu mzdy, ako aj majetkovú ujmu 700 €. Súd konštatoval, že v danom prípade podal žalobca návrh na súd o neplatnosť skončenia pracovného pomeru v zákonom stanovenej lehote (§ 77 ZP).

Pokiaľ žalobca v priebehu konania tvrdil, že výpoveď považuje za neplatnú aj z dôvodu nedostatku v spôsobe doručenia výpovede, keďže mu táto nebola doručená do vlastných rúk a s jej obsahom sa oboznámil až nahliadnutím do súdneho spisu a že žalovaný mu na pracovisku túto nikdy nedoručoval, súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s touto námietkou vysporiadal tak, že považoval vykonanými dôkazmi za preukázané, že skutočne žalobca žalovaným doručovanú výpoveď na pracovisku za prítomnosti troch zamestnancov žalovaného odmietol prevziať, preto dňom 23.1.2009 (kedy došlo zo strany žalobcu k odmietnutiu prijatia výpovede) nastali účinky doručenia. Túto skutočnosť okrem svedkov JUDr. B. K., R., F. M., ako aj R., L. N. preukazuje aj list žalobcu adresovaný Generálnej prokuratúre podľa tvrdenia žalobcu napísaný niekedy v roku 2010, kde sám uviedol, že mu organizácia dala hodinovú výpoveď z organizačných dôvodov, ktorú zo šoku odmietol podpísať a prevziať.

V predmetnej veci súd prvého stupňa uzavrel, že žalovaný dal žalobcovi výpoveď podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, pričom výpovedný dôvod v tomto ustanovení je konštruovaný zvláštnym spôsobom. Výpovedným dôvodom totiž nie sú v ustanovení vymenované zmeny úloh technického vybavenia samé osebe, ale týmto dôvodom je vždy nadbytočnosť zamestnanca, ktorá však je v priamej príčinnej súvislosti s uvedenými zmenami. Musí teda existovať rozhodnutie zamestnávateľa o zmene úloh zamestnávateľa technického vybavenia, zníženia stavu zamestnancov za účelom zvyšovania efektivity práce, či o iných organizačných zmenách a taktiež musí byť jednoznačne preukázané, že uvedené zmeny spôsobujú nadbytočnosť zamestnanca. Súd tiež zdôraznil, že iba sám zamestnávateľ rozhoduje o tom, ktorého zo zamestnancov, ktorí majú rovnaký druh práce (resp. rovnakú kvalifikáciu) prepustí. Súd pritom nie je oprávnený preskúmať výber zamestnanca, ktorý je nadbytočný. V prejednávanej veci žalovaný preukázal organizačnú zmenu, nadbytočnosť zamestnanca, aj príčinnú súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca. O organizačnej zmene totiž rozhodol rozhodnutím zo dňa 19.1.2009 a z organizačnej schémy žalovaného účinnej od 1.1.2009 (pred organizačnou zmenou) nepochybne vyplýva, že na chemickej prevádzke mal žalovaný vytvorené 3 pracovné miesta úpravár vody - chemik II a 4 pracovné miesta úpravár vody - chemik I a že rozhodnutím o organizačnej zmene (zo dňa 19.1.2009) zrušil 3 pracovné miesta úpravár vody - chemik II a 4 pracovné miesta s názvom úpravár vody - chemik I. Z organizačnej schémy žalovaného účinnej od 1.6.2009 je zrejmé, že žalovaný mal vytvorených iba 5 pracovných miest s názvom úpravár vody - chemik a týchto 5 pracovných miest s uvedeným názvom vytvoril až rozhodnutím o organizačnej zmene zo dňa 19.1.2009. V súlade s týmito rozhodnutiami a dôkazmi, ale aj v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd uzavrel, že žalovaný v čase dania výpovede žalobcovi nemal k dispozícii voľné pracovné miesto úpravár vody - chemik I tak, ako to tvrdil žalobca a nemohol preto ani splniť ponukovú povinnosť voči žalobcovi podľa ustanovenia § 63 ods. 2 písm. a) Zákonníka práce. V konaní nebolo preukázané

ani tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný mal možnosť pridelovať mu prácu podľa pracovnej zmluvy, keďže jeho prácu začal vykonávať pán V. B., ako to vyplýva z jeho pracovnej funkcie a popisu pracovnej činnosti. V. B. pred organizačnou zmenou bol zaradený u žalovaného ako úpravár vody - chemik II a po organizačnej zmene bol zaradený ako úpravár vody - chemik. Vzhľadom na túto preukázanú skutočnosť súd prvého stupňa už považoval návrh žalobcu na doplnenie dokazovania výsluchom svedka V. B., za nadbytočný a taktiež ďalšie návrhy (výsluch svedka L. X., vyžiadanie prehľadu prihlásených a odhlásených zamestnancov žalovaného z obdobia od 21.1.2009 do 31.7.2009).

Podľa § 112 ods. 2 O.s.p. súd vylúčil konanie o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 700 € na samostatné konanie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a zaviazal neúspešného žalobcu zaplatiť úspešnému žalovanému náhradu trov konania (právneho zastúpenia) v celkovej výške 4.015,63 eur, za 6 úkonov právnej služby, k tomu režijný paušál a 20 % daň z pridanej hodnoty v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení.

Proti výroku rozsudku, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá a vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písmeno c), d), f) O.s.p., ako aj z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku pre nedostatok riadneho odôvodnenia. Žalobca v odvolaní vyslovil názor, že súd nevykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre riadne, správne a zákonné rozhodnutie a z dôkazov, ktoré v konaní boli vykonané vyvodil nesprávne závery. Rozsudok vykazuje vnútorné rozpory medzi skutkovým stavom vyplývajúcim z vykonaného dokazovania a závermi, ku ktorým dospel súd a súd tiež nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie vo vzťahu k zákonným podmienkam platnosti skončenia pracovného pomeru. Poukázal na to, že podľa žalovaného organizačnou zmenou platnou a účinnou od 1.2.2009 boli u neho ako u zamestnávateľa zrušené dve pracovné miesta úpravár vody - chemik. Pracovný pomer ukončil dohodou zamestnanec Roman X. a ďalšie pracovné miesto úpravár vody - chemik I bolo neobsadené. Ak by teda bolo zrušené aj pracovné miesto žalobcu, museli by byť organizačnou zmenou zrušené tri pracovné miesta úpravárov vody-chemikov. Skutočnosť, že jedno miesto úpravára vody - chemika nebolo obsadené, neznamena, že bolo aj zrušené. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že pokiaľ niekto odišiel, jeho miesto v organizačnej štruktúre bolo automaticky zrušené, dôkazné bremeno na toto svoje tvrdenie neunesol, pretože nijaký dôkaz na jeho podporu nepredložil. Poukázal aj na výpoveď svedka Pavla Y., ale i na zápisnicu zo dňa 21.1.2009 zo zasadnutia VZO SOZE z čoho vyplýva, že zástupcovia zamestnancov o inej organizačnej zmene nerokovali a že rozdiel medzi zrušenými a novovytvorenými miestami na chemickej prevádzke je 2 a nie 3. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/33/2008 zo dňa 29.1.2009, z ktorého vyplýva „ak z dôvodu zvýšenia efektívnosti práce zamestnávateľ zrušuje určité pracovné miesto, môže dať výpoveď z to o dôvodu iba zamestnancovi pracujúcemu na zrušenom pracovnom mieste, nie však inému zamestnancovi“.

Žalobca v odvolaní ďalej poukázal na nedostatky, ktoré vykazuje doručovanie výpovede zo strany žalovaného. Svedkyňa M. nevedela, že sa mu žalovaný pokúšal doručiť výpoveď z pracovného pomeru z organizačných dôvodov, uviedla, že sa o výpovedi z organizačných dôvodov, ktorú dostal dozvedela až niekedy v apríli 2009 od zamestnankyne personálneho oddelenia. Svedok R.. N. vypovedal, že v daný deň sa pokúšal žalovaný ako zamestnávateľ doručiť žalobcovi nie výpoveď, ale dohodu o skončení pracovného pomeru, ktorej ale presný obsah svedok takisto nepoznal. Ostalo taktiež sporné miesto doručovania výpovede, keď obaja vyššie uvedení svedkovia tvrdili, že to malo byť na velíne - pracovisku chemickej prevádzky, pričom V.. K. uviedol, že písomnosti ohľadne výpovede sa mu pokúšal doručovať vo svojej kancelárii. Pokiaľ súd prvého stupňa dôvodil, že mal preukázané doručovanie výpovede na pracovisku a odmietnutie prevzatia tejto výpovede listom, ktorý žalobca adresoval Generálnej prokuratúre poukázal na to, že ako laik nevnímal striktné rozdiel medzi právnymi pojmami, pretože on mal na mysli dohodu o skončení pracovného pomeru. V zmysle ustálenej judikatúry je tiež potrebné, aby svedkovia odmietnutia výpovede boli nezávislí, teda aby sa nejednalo o zamestnancov daného zamestnávateľa, ktorý výpoveď dáva. Poukázal tiež na výpoveď svedka V.. K., ktorý uviedol, že výpoveď žalobca dostal pre porušenie pracovnej disciplíny, pričom následne svoju výpoveď poopravil, keď uviedol, že je logické, že pokiaľ vedúci zamestnanec má určiť okruh zamestnancov s ktorými má byť rozviazaný pracovný pomer z dôvodu organizačných zmien, tak v prvom rade vyberie zamestnanca, ktorého tak nechce mať, príp. ktorý sa dopustil porušenia pracovnej disciplíny, pričom z výpovede

jednoznačne vyplynulo, že spomenutým porušením pracovnej disciplíny u žalobcu malo byť, že spal na pracovisku, čo však nebolo pravda a nebolo to ani preukázané.

Žalobca v odvolaní tiež namietal, že žalovaný si nespĺnil voči nemu ani ponukovú povinnosť a neponúkol mu inú vhodnú prácu. Súd sa len uspokojil s tvrdením žalovaného, že nijakú vhodnú prácu žalovaný pre žalobcu nemal. Žalobca vyslovil presvedčenie, že taká rozsiahla organizácia akou je žalovaný mala v danom čase možnosť ponúknuť mu inú vhodnú prácu, ktorú by bol iste prijal, aj keby nezodpovedala jeho kvalifikácii, pretože bol vo veku, kedy je ťažké nájsť si na trhu práce zamestnanie. Kolega B., ktorý začal vykonávať náplň jeho práce bezprostredne po jeho prepustení, navyše nemal potrebnú kvalifikáciu na výkon tejto práce. Pokiaľ sa v znení jeho výpovede uvádza, že netrvá na ďalšom zamestnávaní, nie je to pravda, lebo on na jeho zamestnávaní trval, čo je zrejme zo všetkých jeho písomných podaní adresovaných zamestnávateľovi, ale aj príslušným orgánom štátnej správy a súdu.

Odvolanie žalobcu smerovalo aj proti výroku o trovách konania, o náhrade ktorých súd rozhodol na základe § 142 ods. 1 O.s.p.. V prvom rade namietal nesprávne určenú výšku týchto trov, keď súd výšku tarifnej odmeny za úkon právnej služby určil z hodnoty predmetu sporu, za ktorú považoval výšku ním upresnenej náhrady mzdy. Avšak v danom štádiu konania, kedy vo vzťahu k mzde nebolo nijakým spôsobom vykonané dokazovanie a nebola definitívne ustálená jej výška, nemožno určiť tarifnú odmenu uvedeným spôsobom. Aj v prípade, keby bol mal súd za to, že jeho pracovný pomer bol skončený platne, mal v súlade so zaužívanou súdnou praxou využiť ust. § 150 O.s.p. a z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznať žalovanému nárok na náhradu trov konania z dôvodov, že žalovaný disponuje personálnym obsadením prostredníctvom svojho právneho oddelenia na to, aby sa mohol v konaní efektívne brániť a nie dať sa zastúpiť advokátom, aj keď je to jeho právo, lebo v takomto prípade sa nemôže jednáť o účelne vynaložené trovy konania, ktoré by mal potom znášať žalobca. V konaní sa domáhal ochrany svojich práv ako zamestnanec, voči zamestnávateľovi vystupuje jednoznačne v pozícii slabšieho subjektu ako ekonomicky a tak aj personálne, pričom u žalovaného odpracoval 27 rokov. Majetková sféra žalovaného nijako nebude dotknutá ani v prípade, ak mu z dôvodov hodných osobitného zreteľa nebudú trovy priznané, lebo sa jedná o veľkú spoločnosť s takmer monopolným postavením pri výrobe tepla v meste Košice, ktorej minuloročný obrat predstavoval vyše 83.000.000,-Sk. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol napadnuté výroky rozsudku súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Uplatnil si tiež náhradu trov odvolacieho konania vo výške 641,84 €. za 1 úkon právnej služby, k tomu režijný paušál a 20 % DPH k rukám advokáta žalovaného. Uviedol, že ak žalobca tvrdí, že u žalovaného v čase uskutočnenia organizačnej zmeny, v dôsledku ktorej sa stal nadbytočným, existovalo voľné (neobsadené) pracovné miesto, mal to preukázať, čo sa však nestalo. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, pretože žalovaná spoločnosť od začiatku tvrdila, že žiadne vhodné voľné pracovné miesto pre žalobcu v čase dania výpovede a dokonca ani neskôr nemala. Navyše žalobca trval na svojom pôvodnom pracovnom zaradení a až v roku 2014 v konaní začal tvrdiť, že by bol vzal akúkoľvek prácu. Z doloženej organizačnej schémy žalovanej spoločnosti, platnej k 1. januáru 2009, t. j. pred uskutočnenou organizačnou zmenou vyplynulo, že spoločnosť žiadne voľné pracovné miesto nemala a to dokonca v celej štruktúre žalovanej spoločnosti. Ak žalobca tvrdil, že žalovaný nepreukázal, že neobsadené pracovné miesto neexistovalo, tak žalovaný tvrdil opak, že preukázal to práve doloženou organizačnou schémou platnou pred uskutočnenou organizačnou zmenou. Organizačnou zmenou bolo zrušené aj pracovné miesto žalobcu, ktorý pracoval na pozícii č. 2013.03102 úpravár vody -chemik I, a to na 3. zmene. Práve toto pracovné miesto bolo zrušené podľa materiálu pre zasadnutie predstavenstva zo dňa 19. januára 2009 vo veci organizačnej zmeny žalovaného splatnosťou od 1. 2. 2009, pričom označené pracovné miesto žalobcu bolo zrušené s účinnosťou od 1. mája 2009 s prihliadnutím k potrebe plynutia výpovednej doby. Všetky ostatné pracovné miesta na chemickej prevádzke boli obsadené, čo nespochybňuje ani žalobca, poukazuje iba na ďalšie voľné neobsadené pracovné miesto, ktoré bolo obsadené iným zamestnancom a to V. B.. V čase výpovede neexistovalo žiadne neobsadené pracovné miesto úpravára vody - chemika I, ako to tvrdí žalobca, čo bolo preukázané organizačnou schémou. Zároveň obsadené pracovné miesto Jozefa B. nebolo možné ponúknuť žalobcovi. Zamestnanec p. B. bol dlhodobo zamestnaný u žalovaného a ak žalobca spochybňuje výber zamestnávateľa, ktorý sa stal nadbytočným, tak žalovaný uvádzal, že pracovné náplne neriešia kvalifikáciu zamestnanca a k zlúčeniu úpravárov vody - chemikov (v pozícií úpravár vody - chemik I a úpravár vody - chemik II) došlo plošne, nielen vo vzťahu k p. B.. Súd prvého stupňa správne zistil, že bolo zrušených spolu sedem pracovných miest úpravárov

vody - chemik I a chemik II a vytvorených päť pracovných miest úpravárov vody - chemik. Pokiaľ odvolateľ - žalobca poukazuje na rozdiely a rozpory medzi jednotlivými výpoveďami svedkov v súvislosti s doručovaním jeho výpovede na pracovisku, žalovaný uviedol, že rozhodujúce okolnosti boli v zhodných rysoch jednoznačne v konaní týmito výpoveďami preukázané, ale vyplývajú aj z listinného dôkazu, a to zo samotnej výpovede so záznamom o doručovaní výpovede, ako aj z listu žalobcu adresovaného Generálnej prokuratúre SR. Rozpory vo výpovediach sa týkali toho, čo bolo dôvodom pre výpoveď, kde dochádzalo k doručeniu výpovede a podobne sú viac ako po 5-tich rokoch celkom obvyklé, naopak pochybnosti podľa názoru žalovaného by vyvolali skôr príliš ujednotené stanoviská svedkov. O doručení výpovede osobitne o odmietnutí jej prevzatia bol spísaný písomný záznam priamo na doručovanej listine o výpovedi, pričom všetci svedkovia jednoznačne potvrdili pravosť svojich podpisov. Pokiaľ svedok Ing. N. vo svojej výpovedi nerozlišoval medzi inštitútmi dohodami o skončení pracovného pomeru a výpovede, pretože hovoril raz o výpovedi a raz o dohode a inokedy by o výpovedi dohodou nemožno hovoriť o sponchybnosti účinnosti doručenia výpovede žalobcovi na pracovisku. Podstatné je, že tento svedok bol pri doručovaní listiny týkajúcej sa skončenia pracovného pomeru so žalobcom a potvrdil, že žalobca odmietol prevziať túto konkrétnu listinu, t.j. výpoveď. V súvislosti s odvolacím dôvodom ako nespĺnenie ponukovej povinnosti zo strany žalovaného, žalovaný poukazuje na to, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, a to aj v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/79/96, na ktorý žalobca poukazuje, pretože súd skúmal prehľady zamestnancov podľa organizačnej schémy pred a po organizačnej zmene a na tieto schémy aj odkazuje. Ani samotný žalobca nepoukazuje na voľné pracovné miesto, ktoré by mu mohol žalovaný ponúknuť a to v rámci celej štruktúry žalovanej spoločnosti. Podľa vyššie citovaného rozhodnutia NS SR sa vyžaduje, aby žalobca špecifikoval voľné pracovné miesta, ktoré mu mali byť ponúknuté a v tejto súvislosti, t.j., že sa jedná o zásadnú požiadavku. Žalovaný argumentoval aj rozsudkom NS SR sp. zn. 6Cdo/138/2012 publikovaným v časopise zo Súdnej praxe 1/2014, podľa ktorého nepostačuje, ak žalobca len všeobecne uvedie počet voľných pracovných miest zistených ku koncu kalendárneho roka, nie ku dňu výpovede, ale je na žalobcovi, aby tvrdil, koľko z týchto voľných pracovných miest sa týkalo príslušného pracoviska, kedy mali byť tieto pracovné miesta k dispozícii a konkrétne o ktoré pracovné miesto išlo, čo sa však v tomto konaní nestalo. Len poukaz na rozsiahlosť žalovanej organizácie nie je dôkazom o voľných pracovných miestach. Žalovaný zotrvával na stanovisku, že žiadne voľné pracovné miesto pre žalobcu u žalovaného nebolo. V súvislosti s napádaným výrokom o trovách konania, žalovaný vo vyjadrení uviedol, že otázka priemerného zárobku bola v konaní nepochybne ustálená v zmysle § 120 ods. 3 O. s. p. a žalobca trval na tom, aby žalovaný doložil vyčíslenie priemerného mesačného zárobku žalobcu, čo sa aj stalo, práve toto vyčíslenie si žalobca osvojil a na jeho základe došlo k presnému určeniu výšky náhrady mzdy, ktorú si žalobca v konaní uplatnil. Pokiaľ poukazuje na okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. treba uviesť, že žalobca mal od počiatku v konaní právne zastúpenie a právna zástupkyňa žalobcu, ako aj žalobca boli dlhodobe vyzývaní právnym zástupcom žalovaného, aby zväzili späťvzatie žaloby, kedy by si žalovaný svoj nárok na náhradu trov konania neuplatnil. Tieto možnosti však žalobca odmietol, napriek tomu že vedel, ako vyzerá procesná situácia, bol odborne zastúpený a tak nemožno prisvedčiť jeho tvrdeniu o slabšom postavení v konaní.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu proti výroku, ktorým bola žaloba o určenie neplatnosti výpovede a o náhradu mzdy zamietnutá nie je možné vyhovieť. Odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku o náhrade trov konania je však dôvodné. Výrok rozsudku, ktorým súd prvého stupňa nárok žalobcu o zaplatenie 700 eur vylúčil na samostatné konanie nebol odvolaním napadnutý.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach v súlade s ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p.

Žalobca v odvolaní použil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. c/,d/,f/ O.s.p..

Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. znamená, že ak účastník navrhne dôkaz, ktorý bol spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ho nevykonal, vzniká nedostatok v skutkových zisteniach, ktorý treba odstrániť.

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie

do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Nesprávne posúdenie vecí, ktoré navrhovateľ uplatnil ako odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. môže spočívať v tom, že súd prvého stupňa posúdil vec podľa nesprávneho právneho predpisu, alebo, že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne ho na zistený skutkový stav vecí nesprávne aplikoval. K nesprávnemu právnemu posúdeniu môže dôjsť aj pri použití zodpovedajúceho právneho predpisu, za predpokladu, že také ustanovenie je súdom prvého stupňa nesprávne interpretované a interpretácia inak adekvátneho právneho predpisu by zapríčinila nedostatočné zistenie skutkového stavu.

Napadnutému zamietavému výroku rozsudku nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú a ani nevyšli za konania najavo, alebo že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 133 až § 135 O.s.p. alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy hodnotil v súlade s ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie. Zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebola odvolacím súdom zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dôvody napadnutého rozsudku uvádzané súdom prvého stupňa sú správne, presvedčivé a zodpovedajúce zákonu, s týmito dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p..

Žalovaný v odvolaní v podstate argumentuje skutočnosťami uvádzanými už v konaní pred súdom prvého stupňa, ktoré boli predmetom dokazovania a s ktorými sa súd prvého stupňa aj správne a vyčerpávajúco vysporiadal pri rozhodovaní vo veci. Ani v odvolacom konaní nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by mali za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a odvolacie námietky žalobcu preto nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

K podstate odvolacích námietok odvolací súd uvádza:

Rozhodnutie o organizačnej zmene vydané žalovaným obsahuje všetky náležitosti a bolo vydané pred tým, ako bola daná výpoveď žalobcovi, pričom je len samozrejmé, že pred výpoveďou dal zamestnávateľ žalobcovi možnosť skončiť pracovný pomer dohodou, ktorú možnosť žalobca nevyužil. Návrh na zmeny organizačnej štruktúry žalovaného bol písomne vyhotovený a predložený predstavenstvu dňa 12.1.2009 (č. l. 43 spisu), predstavenstvo dňa 19.1.2009 schválilo zmenu organizačnej štruktúry (zápisnica z rokovania č.l. 47 spisu), dňa 21.1.2009 následne boli vykonané organizačné zmeny v súvislosti s konkrétnymi pracovnými miestami s identifikáciou pracovného miesta žalobcu s účinnosťou k 1.5.2009 s prihliadnutím na výpoveďnú dobu. Ďalší pracovník, ktorého sa zmena týkala, skončil pracovný pomer dohodou. V spise na č.l. 46 sa nachádza organizačná štruktúra pred a po organizačnej zmene spoločnosti žalovaného a to korešponduje so zoznamom zamestnancov pred a po organizačnej zmene (č.l. 109 spisu).

Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné rozhodnutím o organizačnej zmene zrušovať pracovné miesto, ktoré obsadené nebolo a po zmene v organizačnej štruktúre ani nefigurovalo a nebolo ani preukázané a ani tvrdené, že na toto miesto bol prijatý nejaký iný pracovník.

Je výlučne v kompetencii žalovaného ako zamestnávateľa výber pracovníka, ktorého sa organizačná zmena dotkne, koho si ponechá a poverí ho činnosťami, ktoré doposiaľ vykonával pracovník, s ktorým bol pracovný pomer skončený a to vrátane posúdenia jeho odborných a kvalifikačných predpokladov.

Okrem všeobecných tvrdení žalobca nepreukázal, že by mal žalovaný voľné pracovné miesto, ktoré mu mal ponúknuť a nevyvrátil tak tvrdenie žalovaného, že žiadne takéto miesto nemal.

V súvislosti s doručovaním výpovede odkazuje tiež odvolací súd na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Na výpovedi figurujú podpisy troch zamestnancov žalovaného, ktorých pravosť v konaní ako svedkovia potvrdili a je relevantný aj dôkaz - list žalobcu adresovaný Generálnej prokuratúre SR, kde sám uviedol, že výpoveď odmietol prevziať a podpísať.

Z uvedených dôvodov zamietavý výrok rozhodnutia odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že po podaní odvolania zaslal žalobca odvolaciemu súdu podanie s predložením vyrozumienia Okresnej prokuratúry Košice II zo dňa 6.5.2015, že v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti. V ňom bolo žalobcovi oznámené, že sa mu ako oznamovateľovi v súvislosti s jeho trestným oznámením z 12.2.2015 poskytuje ochrana podľa § 7 tohto zákona.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 307/2014 Z. z. veta prvá zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom vzťahu voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý nedal súhlas, iba s predchádzajúcim súhlasom inšpektorátu práce. Podľa § 23 ods. 1 (prechodné ustanovenia) cit. zákona ochrana podľa tohto zákona sa poskytuje aj fyzickej osobe, ktorá urobila oznámenie pred účinnosťou tohto zákona a po jeho účinnosti podala žiadosť o poskytnutie ochrany. Zákon nadobudol účinnosť dňa 1.1.2015.

Žalovaný ako zamestnávateľ dal výpoveď žalobcovi pred účinnosťou tohto zákona č. 307/2014 Z. z. dňa 21.1.2009, preto na tento právny úkon nemožno aplikovať § 7 tohto zákona.

Na rozdiel od zamietavého výroku rozsudku vo veci samej je dôvodné odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku o náhrade trov konania. Súd prvého stupňa ho odôvodnil len strohým konštatovaním, že žalobca nemal v konaní úspech, preto je povinný podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nahradiť úspešnému žalovanému trovy konania.

Pri rozhodovaní o trovách sporového konania súd síce vychádza zo zásahy zodpovednosti za výsledok a kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov je miera úspechu. V konaní mal žalovaný plný úspech, preto by mu patrila náhrada podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Z odôvodnenia výroku rozsudku o trovách konania však vôbec nevyplyva, že by sa súd zaoberal možnosťou aplikácie ustanovenia § 150 O.s.p.. Ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadať. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadnuť k pomerom všetkých účastníkov konania, ale významnými sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod..

Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie výroku rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania nie je v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. a preto zrušil napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p., lebo nie je možné preskúmať, či vec súd prvého stupňa správne právne posúdil. V rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorého úlohou bude v naznačenom smere vykonať dokazovanie, opätovne nárok žalovaného na náhradu trov konania posúdiť a to nielen s prípadnou možnosťou použitia § 150 O.s.p., ale aj čo do účelnosti a výšky trov, ak dospeje k záveru, že v danej veci nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p.. V novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.